

Sygn. akt VU 697/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 08 listopada 2013 r. w Kaliszu

odwołania O. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 30 listopada 2011 r. znak Nr (...)

i z dnia 16 stycznia 2012 r. znak (...)

w sprawie O. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o uregulowanie zobowiązań i ustalenie ubezpieczenia

oddala odwołania

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., określił O. M. zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe i wypadkowe osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w wysokości 53 531,93 zł., na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 19 374,63 zł., a na Fundusz Pracy w kwocie 4 221,72 zł.

Decyzją z dnia 16 stycznia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., stwierdził, że O. M. w okresach: 01.12.2000 r. – 23.02.2003 r., 08.03.2003 r. – 31.07.2003 r., 01.09.2003 r. – 31.12.2003 r., 10.05.2004 r. – 12.05.2011 r. podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnym, rentowym i wypadkowym osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą.

Odwołania od każdej z powyższych decyzji złożyła O. M., wnosząc o ich zmianę decyzji i ustalenie, iż w okresach wskazanych w decyzji nie podlegała ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu i że nie jest zobowiązana do zapłaty wskazanych składek. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołująca O. M. jest obywatelką Ukrainy. Od 1995 r. przebywa w Polsce. Prawo do pobytu na terenie kraju wynikało z karty stałego pobytu. Odwołująca uzyskała ją na okres do 2018 r. albowiem wyszła za mąż za Polaka. Na Ukrainie odwołująca była zatrudniona w latach 1976 – 94 (dowód: zeznania odwołującej).

W 1997 r. zgłosiła w ZUS-ie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie handlu okrężnego. Prawomocną decyzją z dnia 9 września 1997 r. ZUS stwierdził, iż odwołująca, jako osoba nie posiadająca obywatelstwa polskiego, nie podlega ubezpieczeniu społecznemu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą (por. decyzję z dnia 9.09.1997 r. dołączoną do odwołania).

Od 1999 r. odwołująca utrzymywała się tylko z działalności prowadzonej na terenie Polski. Działalność ta polegała sprzedaży targowiskowej towarów zakupionych na Ukrainie. Sprzedaż taka odbywała się w zarezerwowanym na czas funkcjonowania targowiska boksie. Rezerwacja miała takie znaczenie, że odwołująca mogła taki boks zająć do określonej godziny. W przypadku zajęcia uiszczana była stosowna opłata targowiskowa. W przypadku gdy odwołująca do wskazanej godziny boks nie zajęła, uznawany był za zwolniony, co oznaczało możliwość zajęcia przez inną osobę. W taki sposób korzystając z boksu, odwołująca prowadziła w godzinach funkcjonowania targowiska sprzedaż przywiezionych z Ukrainy towarów. Taką działalność odwołująca prowadziła w czwartki i soboty przy czym nie była to działalność prowadzona w każdym tygodniu. Odwołująca bowiem co miesiąc wyjeżdżała na Ukrainę i tam przebywała przez okres do dwóch tygodni. Po powrocie do Polski wystawiała towar, tak jak we wcześniejszych okresach przed wyjazdem. Z tytułu takiej działalności odwołująca nie podlegała ubezpieczeniu na terenie Ukrainy (dowód: zeznania świadka J. M., zeznania odwołującej).

Odwołująca dokonywała zgłoszeń do organu rejestrowego o zaprzestaniu działalności gospodarczej. W ten sposób odwołująca zgłosiła zaprzestanie z dniem 31 marca 2000 r. działalności rozpoczętej w czerwcu 1999 r. Kolejne zgłoszenie zaprzestania działalności rozpoczętej w dniu 1 grudnia 2000 r. spowodowało wykreślenie z rejestru z dniem 24 lutego 2003 r., następne – z dniem 31 grudnia 2003 r. (działalność rozpoczęta z dniem 4 marca 2003 r.), następne – z dniem 13 maja 2011 r. (działalność rozpoczęta z dniem 1 maja 2004 r.) (dowód: zaświadczenia urzędu miejskiego w aktach ZUS).

Odwołująca zgłosiła w urzędzie skarbowym okresowe zawieszenie działalności gospodarczej w okresie 1 – 31 sierpnia 2003 r. W rocznych deklaracjach podatkowych odwołująca w latach 2000 – 2010 wykazywała przychody z działalności gospodarczej (dowód: zaświadczenie urzędu skarbowego w aktach ZUS).

Odwołująca za okres objęty decyzją o podleganiu ubezpieczeniom społecznym nie opłacała składek na te ubezpieczenia, albowiem była przekonana, iż z uwagi na posiadane obywatelstwo oraz decyzję wydaną w 1997 r. nie jest zobowiązana do ich opłacania. Co do zasady nie kwestionuje wskazanych w decyzji o wymiarze składek kwot zaległości (dowód: zeznania odwołującej).

Sąd zważył co następuje:

W myśl przepisu art. 6 ust 1 pkt. 5, art.12 ust 1, art.13 pkt. 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r., o systemie ubezpieczeń społecznych, osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia działalności do dnia zaprzestania. Dotyczy to także obywateli państw obcych, których pobyt na terenie Polski ma charakter stały.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie nasuwa żadnych wątpliwości, że na terenie Polski mieściło się centrum spraw życiowych odwołującej. Wskazuje za tym pozostawanie odwołującej w związku małżeńskim z Polakiem. Ocenę taką wzmacnia fakt dokonywania w Polsce szeregu zgłoszeń związanych z działalnością gospodarczą oraz opłacanie podatku. Obrazu tego nie mogły zmienić wyjazdy z Polski i pobyty odwołującej na Ukrainie nawet w rozmiarach wynoszących połowę miesiąca czy nawet przekraczających tę połowę. Wyjazdy te bowiem jak podała odwołująca związane były z opieką na chorymi rodzicami. Taka przyczyna jak okresowo sprawowana opieka nad członkiem rodziny nie wpływa na ocenę miejsca koncentracji spraw życiowych jeżeli poza tą opieką, podmiot realizuje jeszcze inne cele mające dla niego ważne znaczenie z punktu widzenia pozyskiwania środków pozwalających na bieżącą konsumpcję. A ten element realizowany był na terenie Polski.

W myśl art. 5 ust. 2 powołanej ustawy nie podlegają ubezpieczeniom społecznym określonym w ustawie tylko tacy obywatele państw obcych, których pobyt na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie ma charakteru stałego i którzy są zatrudnieni w obcych przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych, misjach, misjach specjalnych lub instytucjach międzynarodowych, chyba że normy międzynarodowe stanowią inaczej. Niewątpliwie odwołująca nie jest żadną z osób wymienionych w tym przepisie, a w przedmiocie ubezpieczeń społecznych między Ukrainą a Polską nie została zawarta żadna umowa. Zatem dla oceny zasadności podniesionych w odwołaniach zarzutów zastosowanie mają cytowane na wstępie przepisy.

Powyższe unormowanie oznacza, iż zasadniczo momentem wskazującym na rozpoczęcie działalności gospodarczej jest uzyskanie wpisu do ewidencji podmiotów gospodarczych i podjęcie czynności zmierzającej do uzyskania przychodu. Końcowym momentem takiej działalności będzie jej fizyczne zaprzestanie bez perspektywy w najbliższym czasie jej ponownego rozpoczęcia. W takich warunkach osoba prowadząca działalność gospodarczą podlegać będzie ubezpieczeniu od momentu zgłoszenia działalności w ewidencji aż do jej wyrejestrowania.

Brak dokonywania przez odwołującą zawiadomień o zaprzestaniu działalności gospodarczej w ewidencji podmiotów gospodarczych prowadzi do uznania, iż w okresach wskazanych w decyzji odwołująca w świetle przepisów o działalności gospodarczej była podmiotem gospodarczym. Zgodnie bowiem z przepisami ustawy z dnia 19 listopada 1999 r., Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. z 1999 nr 101 poz. 1178 z późn. zm.) oraz przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r., o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi ewidencyjnemu zmiany stanu faktycznego i prawnego odnoszące się do przedsiębiorcy i wykonywanej przez niego działalności gospodarczej, w zakresie danych zawartych w zgłoszeniu, powstałe po dniu dokonania wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian, a także informację o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej. Istnienie przerw w prowadzeniu działalności mimo, iż nie nastąpiło faktyczne zgłoszenie wyrejestrowania prowadzonej działalności w ewidencji podmiotów gospodarczych zasadniczo nie powoduje uznania, iż dana osoba tej działalności nie prowadzi, jeżeli okoliczności wskazują na gotowość do niezwłocznego wykonywania czynności związanych z działalnością.

Ujawnione w sprawie okoliczności, opisane w części zawierającej ustalenia faktyczne, uzasadniają uznanie braku zaprzestania prowadzenia przez odwołującego działalności gospodarczej w okresach objętej decyzją o ustaleniu podlegania ubezpieczeniom społecznym. Prowadziło to do uznania braku podstaw do uwzględnienia odwołania od decyzji z dnia 30 listopada 2011 r.

Nie było także warunków do uznania zasadności odwołania od decyzji z dnia 16 stycznia 2012 r. Odwołująca bowiem zarzuty od tej decyzji oparła na braku podlegania ubezpieczeniom społecznym. Przesądzenie o trafności decyzji o podleganiu ubezpieczeniu przy jednoczesnym niekwestionowaniu przedstawionych przez ZUS obliczeń sprawiło o spełnieniu warunków z art. 16 ust. 4 pkt. 1 cytowanej na wstępie ustawy. Składki te bowiem finansują z własnych środków sami ubezpieczeni.

W tym stanie rzeczy orzec należało jak w sentencji wyroku.